

2 वनविभागस्य बृहत्निर्णयः, वृक्षच्छेदनस्य अनुज्ञापत्रं स्थगितम्

3 कुम्भवाणीवाहिन्याः शुभारम्भं विहितवान् उत्तरप्रदेशस्य मुख्यमन्त्री

3 धारावाहिकं गीता प्रश्नोत्तरम् -१०३

दिल्लीविधानसभानिर्वाचनम् - सप्तति-सदस्यात्मकेभ्यः विधानसभासनेभ्यः नामाङ्कनप्रक्रिया समारम्भा

हिमसंस्कृतवार्ता: दिल्ली-विधानसभानिर्वाचनाय अधिसूचना प्रसारिता। अनया अधिसूचनाया सह सप्तति-सदस्यात्मकेभ्यः विधानसभासनेभ्यः नामाङ्कनप्रक्रिया समारम्भा। प्रत्याशिनः जनवरीमासस्य सप्तदश-दिनाङ्कं यावत् नामाङ्कनपत्राणि पूर्यितुं शक्नुवन्ति। तत्रैव नामाङ्कन-प्रत्यावर्तनस्य अन्तिमं दिनं जनवरी-मासस्य विंशति-दिनाङ्को वर्तते। अवधेयास्पदं वर्तते यत् मतदानं फरवरीमासे पञ्चमे दिनाङ्के अपस्त्र मतगणना अष्टमे दिनाङ्के समुद्घोषितं वर्तते।

छत्तीसगढराज्ये त्रयोदश-सङ्ख्यकैः माओवादिभिः आत्मसमर्पणं कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता: छत्तीसगढराज्ये बीजापुरजनपदे त्रयोदशसङ्ख्यकैः माओवादिभिः आत्मसमर्पणं कृतम्। जनपदस्य वरिष्ठाधिकारिणां केन्द्रीयारक्षितारक्षिबलानां समक्षे एतैः माओवादिभिः आत्मसमर्पणं कृतम्। एतेभ्यः माओवादिभ्यः आहत्य त्रयोदशसङ्ख्यकाणां धनराशिः समुद्घोषितः। एतेषु द्वयोः माओवादिन्योः पञ्चलक्षरूप्यकाणि अपरत्र त्रिषु माओवादिषु एकलक्षरूप्यकाणि उद्घोषितानि सन्ति। आरक्षकाधीक्षकेन सूचितं यत् शरणागतभ्यः माओवादिभ्यः छत्तीसगढप्रशासनस्य पुनर्वासनीत्याः अन्तर्गतं पञ्चविंशतिसहस्ररूप्यकाणां राशिः प्रदत्तः।

द्विसहस्रसप्तचत्वारिंशत्स्त्रीस्ताब्दं यावत् विकसितं भारतं निर्मातुं समाधानानि वाञ्छति प्रधानमन्त्री

प्रधानमन्त्री श्रीमोदी उक्तवान् यत् सः द्विसहस्रसप्तचत्वारिंशत्स्त्रीस्ताब्दं यावत् विकसितं भारतं निर्मातुं याः याः अपि समस्याः सन्ति तासां समाधानानि वाञ्छति। असौ सबलं प्रतिपादितवान् यत् सर्वकारीययोजनानां शत-प्रतिशतं जनप्रापणं भवेत्। अयमेव वास्तविकः सामाजिकन्यायः धर्मनिरपेक्षता च वर्तते। भारतस्य अग्रिमोद्यमिना निखिलकामथेन समम् एकस्मिन् साक्षात्कारे प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् मनुष्यत्वेन तस्माद् अपि च्युतयः सम्भवाः परन्तु ताः कदापि दुर्भावयुक्ताः न भवितुं शक्नुवन्ति।

प्रधामन्त्रिणा प्रोक्तं यत् राजनीत्यां साफल्यार्थं समर्पण-दृढनिश्चय-उत्तमदलसदस्य-सर्वदोषलब्धादयः गुणाः परमावश्यकः सन्ति।

भारतीयप्रवासिनः जनाः औषध-प्रविधि-प्रभृतिषु सर्वेषु क्षेत्रेषु उत्तमं प्रदर्शनं कुर्वन्ति-राष्ट्रपतिः

हिमसंस्कृतवार्ता: राष्ट्रपतिपदासीना द्रौपदी मुर्मुः अवीचत् यत् भारतीयप्रवासिनः जनाः सर्वेषु क्षेत्रेषु यथा औषध-प्रविधि-प्रभृतिषु उत्तमं प्रदर्शनं कुर्वन्तः सन्ति। राष्ट्रपतिः

प्रवासिभारतीयदिवस-सम्मेलनस्य समापनसमारोहे भाषमाणा आसीत्। अयं कार्यक्रमः भुवनेश्वरस्य जनतामैदान इत्यस्मिन् स्थाने समायोजितः। अस्मिन्नवसरे राष्ट्रपतिः भारतीय-प्रवासिभ्यः विविधक्षेत्रेषु उत्कृष्टतायै प्रवासि-भारतीय-सम्मानं प्रदत्तवती। केन्द्रीयमन्त्रिणः डॉ. एस् जयशङ्करः जुएल ओरांवः धर्मेन्द्रप्रधानः तथा च ओडिशायाः राज्यपालः श्रीहरिबाबूकम्भम्पतिः ओडिशायाः मुख्यमन्त्री मोहन-चरणमोड्ली अन्ये च विशेषगणमान्याः समुपस्थिताः आसन्।

यावद् पर्यन्तं मानवजीवनस्य आधारगत-आवश्यकतानां पूर्तिः नैव भवति तावद् पर्यन्तं पूर्णविकासस्य लक्ष्यम् असाध्यं भविष्यतीति-विदेशमन्त्री

हिमसंस्कृतवार्ता: विदेशमन्त्री डॉ. सुब्रह्मण्यम् जयशङ्करः प्रत्यपादयत् यत् यावद् पर्यन्तं मानवजीवनस्य आधारगत-आवश्यकतानां पूर्तिः नैव भवति तावद् पर्यन्तं पूर्णविकासस्य लक्ष्यम् असाध्यं भविष्यतीति। श्रीजयशङ्करः उक्तवान् यत्

लिङ्गाधारित-समानता अथ च महिलाविकासः भारतस्य विदेश-नीतेः अन्ताराष्ट्रिय-सम्बन्धानां च अभिन्नाङ्कनम् अभिजायेते इति। भुवनेश्वरे प्रवासि-भारतीय-दिवसस्य चतुर्थसत्रस्य अध्यक्षपदम् अलङ्कृतवा श्रीजयशङ्करेण एतत् प्रोदीरितम्। अत्रावसरे असौ प्रवासिदिवसः महिलानेतृत्वं प्रभावोत्सवं च नारीशक्तिः इत्येतस्मिन् विषये चर्चा कुर्वन् महिलासम्बद्धेषु विविधेषु विषयेषु स्वीयविचारान् प्रकटितवान्। अवधेयं वर्तते यत् अद्य अष्टादशमस्य प्रवासि-भारतीय-दिवस-सम्मेलनस्य अन्तिमः दिवसो विद्यते।

सुभाषितम्
विद्याविनयोपेतो हरति,
न चेतांसि कस्य मनुजस्य।
कांचनमणिसंयोगो नो,
जनयति कस्य लोचनानन्दम्॥
हिन्द्यर्थः- विद्यावान् और विनयशील पुरुष किस मनुष्य के चित्त को नहीं हरते? सुवर्ण और मणि का संयोग किसकी आँखों को सुख नहीं देता? अर्थात् वह मनुष्य सभी को प्रिय होता है। (विद्या और विनय का संयोग सोने और मणि के संयोग के समान है।)

प्रतिदिनं नवीनतमं हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकवार्तापत्रं प्राप्यर्थं 7876636263
Whatsapp संख्या मध्ये नमो नमः लिखन्तु

To get the latest himsanskritvat
Daily Sanskrit Newspaper every day, write Hello on 7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम् जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्पुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र. पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

संयुक्त-राज्य-अमेरिकायाः लॉस एंजलिस् स्थानस्य प्रभागेषु अरण्याग्निकाण्डे दशजनाः मृताः

हिमसंस्कृतवार्ता: संयुक्त-राज्य-अमेरिकायाः लॉस एंजलिस् इति स्थानस्य प्रभागेषु दुरापत्रे भीषण-अरण्याग्निकाण्डे दशजनाः मृताः। प्राशासनिकाः उक्तवन्तः यत् इयं संख्या तावत् अनिश्चिता स्थास्यति यावत् अन्वेषकेभ्यः सुरक्षितं वातावरणं न भवेत्, लॉस एंजलिस् मध्ये निवसन्तः अशौत्युत्तरेक-लक्षमिताः जनाः स्थानं रिक्तं कर्तुं कथिताः सन्ति। विद्यालय-गृहाणि समेत्य त्रिशतोत्तर-पञ्चसहस्रं भवनानि पूर्णतया नष्टानि जातानि सन्ति।

HP Forest Department: वनविभागस्य बृहत्निर्णयः, वृक्षच्छेदनस्य अनुज्ञापत्रं स्थगितम्

दशवर्षीयकार्यक्रमानुसारं नीलगिरी, पीपल, वंश इत्यादीनां वृक्षाणां छेदने अपि च विक्रयणार्थं खदिरस्य कर्तने प्रतिबन्धः करणीयः इति निर्णयः कृतः। वनविभागेन सर्वेषां वनविभागस्य अधिकारिणः सक्रियरूपेण भवितुं आदेशः दत्तः अस्ति। एतेन सह वनविभागस्य अन्तर्गतं कार्यं कुर्वतां वनरक्षकाणां, वनमित्राणां, अन्येभ्यः कर्मचारिभ्यः अपि दलं निर्माय अन्वेषणं वर्धयितुं आदेशः निर्गताः सन्ति। वनविभागस्य पीसीसीएफ समीर रस्तोगी इत्यनेन उक्तं यत् राज्यसर्वकारेण हरितवृक्षाणां छेदने प्रतिबन्धः कृतः। एतस्य कार्यान्वयनार्थं वनविभागः सक्रियरूपेण कार्यं कुर्वन् अस्ति। सः अवदत् यत् वनविभागेन वनविभागस्य अधिकारिभ्यः अन्वीक्षणं वर्धयितुम् आदेशः कृतः। सः अवदत् यत् वनविभागः पुनः कस्मैचित् नूतनानि अनुज्ञापत्राणि न प्रदास्यति। यदि कोऽपि वृक्षान् छिन्दन् दृश्यते तर्हि नियमस्य परिधिमध्ये एव तस्य विरुद्धं कार्यविधिः भविष्यति इति सः अवदत्। राज्यसर्वकारस्य आदेशं गम्भीरतापूर्वकं कार्यान्वितुं वनविभागेन प्रयत्नाः तौवाः कृताः। वनविभागेन वृक्षच्छेदनस्य अनुज्ञापत्राणि निर्गतानि इति सः अवदत्। विभागेन एतेषु अनुज्ञापत्रेषु पूर्णतया प्रतिबन्धः कृतः अस्ति। यदि अनुज्ञां विना वृक्षाः छिद्यन्ते अथवा मालवाहनानि एकस्मात् स्थानात् अन्यस्मिन् स्थाने काष्ठानि वा हरितदारु वा वहन्तः वनेषु वा विपणीषु वा दृश्यन्ते तर्हि तेषां विरुद्धं आवश्यकं कार्यविधिः क्रियते। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः राज्ये हरिततां आनेतुं कार्यं कुर्वन् अस्ति। एतदर्थं रिक्तपर्वतेषु वृक्षारोपणस्य आदेशः निर्गताः सन्ति। वनविभागः भविष्ये हरितवृक्षाणां छेदनं पूर्णतया निवारयितुं प्रयतते।

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला।

हिमाचले वृक्षच्छेदनप्रतिबन्धस्य अनन्तरं वनविभागः कार्यरतः अस्ति। विभागेन वृक्षच्छेदनस्य अनुज्ञापत्राणि स्थगितानि सन्ति। वनविभागः आवश्यकतानुसारं ग्रामीणक्षेत्रेषु वृक्षान् छेदयितुम् अनुमतिः ददाति। अस्य कृते आवेदकेन वनरक्षकस्य माध्यमेन विभागे आवेदनं कर्तव्यं भवति। राज्यसर्वकारस्य प्रतिबन्धात् पूर्वं विभागः निर्माणार्थं, दहनार्थं च प्रयुक्तानां काष्ठानां कृते एतादृशानि अनुज्ञापत्राणि निर्गच्छति स्म। परन्तु अधुना तस्य पूर्णतया प्रतिबन्धः कृतः अस्ति। अपि च अवैधछेदनविरुद्धं कर्मचारिणां दलं नियुक्तुं निर्णयः कृतः अस्ति। विभागेन प्रतिबन्धितवृक्षाणां छेदनं परिवहनं च विषये निरीक्षणता वर्धिता अस्ति। उल्लेखनीयं यत् राज्यसर्वकारेण सफेदा- पीपल- वंशः इति त्रीन् वृक्षान् विहाय सर्वे वृक्षाः छेदनार्थं निषिद्धवर्गे स्थापिताः। अस्मिन् विषये वनविभागेन अधिसूचना कृता आसीत्। यत्र अधुना अयं आदेशः अपि मन्त्रिणमण्डलेन अनुमोदितः अस्ति। राज्यसर्वकारेण

HPRCA Result: राज्यचयनायोगस्य पायलट- परीक्षायाः शल्यक्रियाकक्ष- सहायकस्य परिणामः घोषितः

हिमसंस्कृतवार्ता:- हमीरपुरम्। हिमाचलप्रदेशराज्य- चयन- आयोगस्य हमीरपुरस्य प्रथमायाः पायलट-परीक्षायाः कम्प्यूटर- आधारितपरीक्षणस्य (सीबीटी) परिणामः घोषितः। पदकूटसंख्या १०७३ शल्यक्रियाकक्षसहायकस्य १६२ पदानि पूर्यितुं आयोगेन २०२४ तमस्य वर्षस्य मार्चमासे सीबीटी- सञ्चालनं कृतम्। परन्तु अधुना विघटितस्य कर्मचारीचयन- आयोगस्य कालखण्डे अस्याः पदकूटसंख्यायाः अन्तर्गतं नियुक्तिप्रक्रिया आरम्भा आसीत्। अस्याः नियुक्तेः विज्ञापनं २०२२ तमे वर्षे अभवत्, परन्तु प्रश्नप्रश्नरहस्योद्घाटनप्रकरणस्य कारणात् एषा नियुक्तिः सम्पन्ना कर्तुं न शक्ता। नवनिर्मितेन आयोगेन लिखितपरीक्षायाः स्थाने ३० मार्च २०२४ दिनाङ्के अस्याः कृते सङ्गणकाधारितपरीक्षायाः आयोजनं कृतम्। राज्ये चत्वारि परीक्षाकेन्द्राणि निर्मिताणि। तदनन्तरं EdCIL एजेन्सीद्वारा CBT परिणामः आयोगाय प्रदत्तः। २०२२ तमे वर्षे अस्याः पदकूटसंख्यायाः अन्तर्गतं १६२ पदानि पूर्यितुं १८४८ अभ्यर्थिनः आवेदनं कृतवन्तः आसन्। पश्चात् ४५१ अभ्यर्थिनः परीक्षायां भागं गृहीतवन्तः। ११२ अभ्यर्थिनः सीबीटी उत्तीर्णाः अभवन्। तदनन्तरं परीक्षायां उत्तीर्णानां अभ्यर्थीनां प्रपत्राणां निरीक्षणं १६, १७ दिसम्बर दिनाङ्कयोः अभवत् तथा च अस्मिन् काले १० अभ्यर्थिनः अनुपस्थिताः आसन्। प्रमाणपत्राणां मूल्याङ्कनकाले ४० अभ्यर्थिनः अयोग्याः ज्ञाताः। एतादृशं सति ६२ अभ्यर्थिनः योग्याः इति घोषिताः। पात्र अभ्यर्थीनां अनुपलब्धतायाः कारणात् १०० पदानि रिक्तानि एव अभवन्।

राज्यविद्युत्मण्डले १५ फरवरीपर्यन्तं पूर्णा भविष्यति ईकेवाईसी इति- मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला।

मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः शुक्रवासरे हिमाचलप्रदेशराज्यविद्युत् बोर्डलिमिटेड, ऊर्जाविभागादिसमुद्रायस्य समीक्षासभाम् अकरोत्। मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः उक्तवान् यत् राज्यविद्युत्मण्डलेन उपभोक्ताणां केवाईसीप्रक्रियायाः समाप्तेः अन्तिमतिथिः १५ फरवरी निर्धारिता अस्ति। सम्पन्नविद्युत्उपभोक्ताभ्यः स्वेच्छया अनुदानं त्यक्तुं मुख्यमन्त्री अपि आग्रहं कृतवान्। मुख्यमन्त्री बोर्डस्य विविधक्रियाकलापस्य समीक्षां कृत्वा आवश्यकमार्गदर्शिकाः दत्तवान्। सः निर्माणधीनविद्युत्परियोजनानां विषये विस्तृतसूचनाः अपि गृहीतवान् सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः

विद्युत्मण्डलं अधिककुशलं व्यावसायिकं च कर्तुं निरन्तरं कार्यं कुर्वन् अस्ति। बोर्डस्य कार्याणि सुदृढाणां कर्तुं नवीनप्रयत्नाः क्रियन्ते। गोष्ठ्यां विधायकः संजय अवस्थी, मुख्यमन्त्रिणः प्रधानपरामर्शकः रामसुभगसिंहः, हिमाचलप्रदेशराज्य विद्युत्मण्डलस्यज्येष्ठअध्यक्षः संजय गुप्ता, मुख्यमन्त्रिणः सचिवः राकेशकंवरः, मुख्यमन्त्रिणः विशेषाधिकारी (ओएसडी) गोपालः शर्मा तथा वरिष्ठाधिकारिणः उपस्थिताः आसन्।

विद्युत्बोर्डे युक्तिकरणं न कर्तुं मुख्यमन्त्रिणः आग्रहः

हिमाचलप्रदेश- राज्यविद्युत्परिषद् मन्त्रिसेवासङ्घस्य प्रतिनिधिमण्डलेन इण्टेकप्रदेशोपाध्यक्षपूरनचन्दस्य अध्यक्षतायां शुक्रवासरे राज्यसचिवालये मुख्यमन्त्रिणा सुखविन्दरसिंहसुक्खुना वार्ता कृता। विद्युत्मण्डले घटमानस्य युक्तिकरणस्य नामधेयेन मन्त्रिकर्मचारिणां कोऽपि पदनं न समाप्तं भवेत् इति प्रतिनिधिमण्डलेन आग्रहः कृतः। संघस्य प्रेससचिवः रामेश्वरशर्मा अवदत् यत् मुख्यमन्त्री आश्वासनं दत्तवान् यत् तर्कीकरणे सर्वेषां वर्गाणां हितस्य पालनं भविष्यति। मुख्यमन्त्री अस्य मासस्य अन्ते संघेन सह समागमं कर्तुम् आश्वासनं अपि दत्तवान्।

भारत-श्रीलङ्का-हिन्दीसम्मेलने हिन्दीभाषायाः प्रथमः

प्रमाणपत्र-पाठ्यक्रमः समारम्भः

हिन्दीसम्मेलनश्रीलङ्कादेशे कोलम्बोनगरे आयोजिते प्रथमे भारत-श्रीलङ्का-हिन्दीसम्मेलने हिन्दीभाषायाः प्रथमः प्रमाणपत्र-पाठ्यक्रमः समारम्भः। अस्य पाठ्यक्रमस्य अनावरणं श्रीलङ्का-देशस्य उच्चशिक्षामन्त्रालयस्य उप-मन्त्री डॉ. मधुरा-सेनेविरले इत्येषः श्रीलङ्कादेशेन च भारतस्य उच्चायुक्तः सन्तोषझाः कृतवन्तौ

विश्वहिन्दीदिवसस्यावसरे केन्द्रीयमन्त्री अनुप्रिया पटेलः अवदत्- विभिन्नदेशानां जनाः अधुना हिन्दीभाषां इच्छन्ति

स्वास्थ्यपरिवारकल्याणराज्यमन्त्री अनुप्रिया पटेलः उक्तवती यत् अधुना विभिन्नदेशेभ्यः अधिकाधिकाः जनाः हिन्दीभाषां शिक्षितुम् इच्छन्ति, येन भाषायाः वैश्विकविस्तारः भवति।

विश्वहिन्दीदिवसस्यावसरे नूतनदिल्लीनगरे एकस्मिन् कार्यक्रमे वदन् सा अवदत् यत् हिन्दीभाषा केवलं भाषायाः माध्यमः नास्ति अपितु एकतायाः सूत्रम् एव यः देशं एकत्र धारयति। सा अवदत् यत् सूचनायां उत्तमप्रसारार्थं सर्वकारस्य कार्यकरणे हिन्दीभाषायाः सक्रियरूपेण प्रचारः क्रियते।

सिद्धपुरविद्यालये सततविकासकार्यक्रमे एकदिवसीया जागरूकता कार्यशाला आयोजिता

हिमसंस्कृतवार्ता:- राजकीय- वरिष्ठ-माध्यमिक- पाठशालायां सिद्धपुरे खण्ड धर्मपुरे गतशुक्रवासे पर्यावरणसंरक्षणं, सततविकासश्च इति विषये एकदिवसीया जागरूकताकार्यशाला आयोजिता। अवसरेऽस्मिन् सततविकासाय हरितभविष्याय च विभिन्नासु ऊर्जाप्रबंधनरणीतिषु व्यापकचर्चा जाता। केंद्रीयविश्वविद्यालये जम्मु इत्यत्र आचार्यः हिमसाईस- कांग्रेस- एसोशिएशन (एचएससीए) इत्यस्य अध्यक्षः डॉ. दीपक पटानिया सततविकासे विशेषज्ञवार्ता प्रदत्ता, उक्तं च यत् अयं विकासः एव पृथिव्यां मानवस्य अस्तित्वं सुनिश्चैत् सहायकः भविष्यति। तेन प्रकृतेः प्राकृतिकसंसाधनानां च संरक्षणाय च सततविकासस्य महत्त्वे प्रकाशितं छात्राश्च दैनिकजीवने पर्यावरण-अनुकूल गतिविधीनां स्वीकरणे, प्रदूषणस्य च न्यूनीकरणे योगदानं दातुम् आग्रहः कृतः।

अस्मिन् अवसरे राजकीयमहाविद्यालयस्य हमीरपुरस्य डॉ. वीरेंद्र प्रतापसिंहः सफलकार्यक्षेत्रनिर्माणविषये एकं प्रेरणाव्याख्यानं प्रस्तुतम्। तेन जीवनस्य लक्ष्यान् प्राप्तुं समयप्रबंधनस्य गहनपरिश्रमस्य च महत्त्वं विस्तारपूर्वकम् उपस्थापितम्। कार्यक्रमोऽयं वरिष्ठ- माध्यमिक- पाठशालायाः प्रधानाचार्यस्य राजेंद्रसिंहबराड़ीवर्यस्य कुशलमार्गदर्शने आयोजितः। सः विद्यालये आवर्षम् आयोजितानां पर्यावरणसंरक्षणसंबद्धगतिविधीनां विषये संक्षिप्ततया वर्णितम्। तेन छात्र-छात्राश्च दैनिकजीवनं प्लास्टिकमुक्तं कर्तुं प्रतिज्ञा कारिता। ज्ञातव्यं यत् एचएससीए इति प्रदेशी विज्ञानस्य प्रचार- प्रसारे अग्रणीभूमिकां दातुं पंजीकृतसंस्था वर्तते। समये समये च एतादृशाः कार्यक्रमान् आयोज्यन्ते। अस्यां कार्यशालायां विद्यालयस्य समस्तशिक्षकाः गैरशिक्षकाश्चापि उत्साहपूर्वकं भागग्रहणं कृतवन्तः।

सामान्यज्ञानम्

प्रश्नः 1. डॉ. डी. वाय. पाटिल क्रीडाङ्गणम् (पादकन्दुकम् तथा क्रिकेट) कुत्र अस्ति?
उत्तरम् : नवी मुम्बई (महाराष्ट्र)
प्रश्नः 2. 'हर्षचरितम्' इत्यस्य रचयिता कः अस्ति?
उत्तरम् - 'बाणभद्रः'।
प्रश्नः 3. 'अग्निना दग्धः' इत्यस्य समस्त पदं किम्?
उत्तरम् - अग्निदग्धः। (तृतीयतत्पुरुषः)
प्रश्नः 4. 'मायाधीनः' इत्यस्य सन्धि- विच्छेदं कुरुत-
उत्तरम् - 'माया + अधीनः'।
प्रश्नः 5. भूतले जलस्य प्रमाणं कियत्?
उत्तरम् - ७१%।

हिमसंस्कृतवार्ताः,

डॉ. विवेक शर्मा, जोगिन्द्रनगरम्

वेदोच्चारणे उदात्तादीनाम् अभिज्ञानं सुकरम्। एतान् उदात्तादीन् वेदपुस्तकेषु इत्थं प्रदर्शयन्ति। यथा-

(१) उदात्तः- अक्षराणाम् अधस्ताद् उपरिष्ठाद् वा कापि रेखा न भवति।
यथा- अ इ उ...
(२) अनुदात्तः- अक्षराणाम् अधस्ताद्- एषा रेखा भवति।
यथा- अ इ उ...
(३) स्वरितः- अक्षराणाम् उपरिष्ठाद्। एषा रेखा भवति।
यथा- अ इ उ
स्पष्टप्रतिपत्तये यजुर्वेदे प्रदर्शयते।
नमस्तेरुद्रमुन्वयऽउतोतुऽइष्वेनमः।
बाहुभ्यामुततेनमः॥ वसिष्ठः व्यासः

धारावाहिकं गीताप्रश्नोत्तरम्- १०३

अर्जुनः- भगवन्! भक्तेषु गीतावचनं यः कथयिष्यति सः भूमण्डले हि तव अतीव प्रियः स्यात् इति तु अविद्यमानेव। परन्तु यदि एतत् भक्तेषु कथयितुं कश्चन असमर्थः, तदा किं भवेत्?

श्रीकृष्णः- पार्थ! यदि कश्चन मद्भक्तः अन्येषु एतत् कथयितुं कस्मादपि कारणात् असमर्थः स्यात्, तर्हिपि तावती चिन्ता करणीया नास्ति। परन्तु यः मम, तव च धर्ममयस्य अस्य संवादस्य अध्ययनमपि करिष्यति, तेन मनुष्येण अहं ज्ञानयज्ञेन पूजितो भविष्यामि इति मे मतिः।

अर्जुनः- भगवन्! यदि कश्चन अध्ययने अपि असमर्थः स्यात्, तदा?

श्रीकृष्णः- हे कुन्तीपुत्र! यः मनुष्यः दोषदृष्टिरहितः, श्रद्धवान् चास्ति, यदि सः मम एनम् उपदेशम् अन्येभ्यः श्रोष्यति, तर्हि सः अपि सर्वदोषपापादिभ्यः विमुक्तः भूत्वा पुण्यकारिणां स्वर्गाद्युच्चान् लोकान् प्राप्स्यति।

श्रीकृष्णः- मत्समक्षम् एतावता त्वया बहुधा प्रश्नाः पृष्ठाः ननु, अर्जुन? इदानीम् अन्ते अहं त्वां एकं प्रश्नं पृच्छामि, शुणु!

किं त्वया एषः सम्पूर्णः उपदेशः एकाग्रचेतसा श्रुतः? किञ्च तव महान् अज्ञानजनितः मोहोऽयं समूलं नष्टः वा?

अर्जुनः- हे अच्युत! हे भगवन्! हे प्रभो! आम्। इदानीं सहसा मम सर्वः मोहः नष्टः। मयि वास्तविकी स्मृतिः स्फुरिता, तन्मया प्राप्ता च सद्यः। परन्तु एतत् सर्वं तव प्रत्यक्षं कृपया एव समभवत् इति मन्ये, न वा केवलं त्वत्तः उपदेशश्रवणात् हि। इदानीं सर्वथा सन्देहरहितः भूत्वा अहं स्थितः अस्मि। इतः परम् अवश्यमपि तव आज्ञां पालयिष्याम्यहम् इति।

(अनुवर्तिष्यते)

"श्मशानकुसुमन्यायः"

श्मशाने प्रफुल्लानि कियन्ति वा सुन्दराणि पुष्पाणि निरुपयोगीनि एव भवन्ति। तेषां सुगन्धस्य सौन्दर्यस्य वा प्रशंसा कोऽपि न करोति। तथैव अयोग्ये स्थले वर्तमानस्य गुणसंपन्नस्य गुणमाहात्म्यं कोऽपि न जानाति इति भावः।

डा. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर पुणे/ महाराष्ट्रम्

।।मम पतिं मम आयुः प्राप्नोतु।।

हास्यकणिका विशेषज्ञा- विदुषी अग्रवाल

प्रेरणास्रोतः- महाभागः महेन्द्रमिश्रमहोदयः

कदापि चिन्तित्वन्तः किं विवाहस्य पञ्चदश वर्षानन्तरं पुरुषः पञ्चशत् (५०) वर्षस्य दृश्यते, महिला च (३०) त्रिंशत् वर्षीया प्रतीयते।

कारणम्, एकस्मिन् वर्षे यदा महिला बहु वारम् पूजां करिष्यति, तदा देवं प्रार्थना करिष्यति- मम पतिं मम आयुः अपि प्राप्नोतु।

आकाशवाण्याः कुम्भवाणीवाहिन्याः शुभारम्भं विहितवान् उत्तरप्रदेशस्य मुख्यमन्त्री

हिमसंस्कृतवार्ताः। उत्तरप्रदेशस्य मुख्यमन्त्री श्री योगि-आदित्यनाथः ऐषमो महाकुम्भाय समर्पितायाः आकाशवाण्याः कुम्भवाणीवाहिन्याः शुभारम्भं विहितवान्। अस्मिन्नवसरे भाषमाणः मुख्यमन्त्री विश्वासं प्रकटितवान् यत् कुम्भवाणी न केवलं लोकप्रियतायाः नवीनां शीर्षतां प्राप्स्यति अपि तु महाकुम्भस्य भावं सुदूरवर्तिषु ग्रामेषु निवसतां जनानां मध्ये प्रापयिष्यति ये हि भौतिकरूपेण अस्य ऐतिहासिकमहोत्सवे भागं न ग्रहीतुं अशक्नुवन्। तेन सबलं प्रतिपादितं यत् एषा वाहिनी महाकुम्भसम्बद्धाः सूचनाः विविधसमुदायान् प्रति प्रापयिष्यति। अत्रावसरे मुख्यमन्त्रिणा प्रोदीरितं यत् महाकुम्भः एषः ऐक्यभावनायाः सन्देशं प्रसारयति इति। मुख्यमन्त्रिणा उक्तं यत् आकाशवाणी एव जनैः सह भारतीयसंस्कृतेः योजकत्वेन अस्ति। स्वबाल्यं संस्मरन् श्रीयोगी उक्तवान् यत् बाल्यकाले सोऽपि रामचरितमानसं आकाशवाणीमाध्यमेन शृणोति स्म। श्रीयोगिना उक्तं यत् प्रसारभारत्या सुन्दरीत्या कुम्भवाणीमाध्यमेन महाकुम्भस्य भावं गृहीतम् अस्ति। अस्मिन्नवसरे कुम्भमंगलध्वनिरेपि लोकार्पितः। अत्रावधौ सूचनाप्रसारणराज्यमन्त्री डा. एल्. मुरुगनः कार्यक्रमे अस्मिन् दृश्यश्रव्यमाध्यमेन सहभागितां कृतवान् तथा च मुख्यमन्त्रिणः वाहिनीलोकार्पणाय आभारं प्रकटितवान्।